

Spørgsmål 27:

Ministerens kommentarer udbedes til henvendelsen fra Amnesty International, Menneskerettighedsprojektet, Dansk Flygtningehjælp og Dansk Røde Kors (L 32 – bilag 39).

Spørgsmål 29:

Ministerens kommentarer udbedes til materialet fra Amnesty International, Dansk Flygtningehjælp og Dansk Røde Kors (L 32 – bilag 45).

Det ønskes herunder oplyst

- a) hvorvidt lovforslaget lægger hindringer i vejen for humanitære organisationers arbejde med beskyttelse af enkeltindivider, løsladelse af samvittighedsfanger m.v.
- b) Kan ministeren pege på et klart kriterium, der sikrer, at humanitære organisationer m.fl. også efter lovforslagets vedtagelse uhindret kan fortsætte arbejdet med beskyttelse af enkeltpersoners eller gruppers menneskerettigheder?

Svar:

1. I henvendelsen anfører Amnesty International, Menneskerettighedsprojektet, Dansk Flygtningehjælp og Dansk Røde Kors, at bestemmelserne i § 3, stk. 2, og § 4, stk. 1, i den gældende lov om private registre m.v. kan give menneskerettighedsorganisationer vanskeligheder i deres praktiske arbejde.

Efter bestemmelsen i lovens § 3, stk. 2, er det, for at en virksomhed, forening eller lignende kan registrere oplysninger om en persons rent private forhold – dvs. race, religion og hudfarve, politiske, seksuelle og strafbare forhold, helbredsforhold, misbrug af narkotika og lignende – bl.a. en betingelse, at oplysningerne er afgivet af den pågældende selv eller indhentet med dennes samtykke, og at der foreligger omstændigheder, hvor den pågældende må vide, at oplysningerne vil blive registreret.

Efter bestemmelsen i lovens § 4, stk. 1, kan oplysninger om rent private forhold som hovedregel kun videregives med samtykke fra den pågældende eller en, der handler på dennes vegne.

Disse bestemmelser, der svarer til gældende ret, indebærer således, at registrering og videregivelse af sådanne meget følsomme oplysninger om en person normalt forudsætter, at personen selv medvirker ved oplysning-

ernes indsamling og giver tilladelse til videregivelse af oplysningerne. Organisationerne anfører i henvendelsen, at det i særlige situationer kan være vanskeligt at indhente samtykke fra de registrerede personer. Dels kan der være tale om, at de pågældende ikke kan findes, eller at der ikke kan rettes henvendelse til dem som følge af fængsling og lignende. Dels kan det i nogle tilfælde tænkes, at en henvendelse vil have uheldige konsekvenser for den registrerede.

Det vil imidlertid i langt størstedelen af landene være muligt at indhente den registreredes samtykke til registrering og videregivelse af følsomme oplysninger om den enkelte, også uanset at den pågældende er frihedsberøvet, og uden at det må befrygtes, at det vil få utilsigtede, uheldige konsekvenser for den pågældende. Det er derfor efter Justitsministeriets opfattelse ikke påkrævet generelt at tillade, at humanitære organisationer her i landet kan registrere og videregive oplysninger om rent private forhold uden hensyn til, om betingelserne i lov om private registre m.v. er opfyldt. Justitsministeriet er imidlertid enig i, at lovens registrerings- og videregivelsesregler kan give anledning til visse problemer i de tilfælde, der er nævnt ovenfor, hvor det ikke er muligt eller klart utilrådeligt direkte at indhente samtykke fra de pågældende.

Efter Justitsministeriets opfattelse må en fravigelse af samtykkereglerne ved registrering og videregivelse, som sker med henblik på at hjælpe den pågældende ud ad en farlig situation, og hvor den pågældende i strid med grundlæggende menneskerettigheder er afskåret fra at give sit samtykke, kunne begrundes i nødretssynspunkter, ligesom der i en række tilfælde vil kunne registreres og videregives oplysninger på grundlag af samtykke fra personer, der handler på den forsvundnes eller fængslede vegne.

Der er således allerede i dag efter disse synspunkter mulighed for i begrænset omfang i disse særlige situationer at kunne registrere og videregive oplysninger om rent private forhold uden den pågældendes udtrykkelige samtykke.

Med henblik på at skabe en klarere retstilstand kunne det efter Justitsministeriets opfattelse overvejes at medtage en bestemmelse i lovens § 3 og § 4, der åbner mulighed for, at Registertilsynet efter en konkret vurdering